

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY
(NR 168)**
- **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH
(NR 415)
z dnia 19 lutego 2019 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży (nr 168)

Komisji Finansów Publicznych (nr 415)

19 lutego 2019 r.

Komisje: Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Finansów Publicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Rafała Grupińskiego (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, odbyły:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (druk nr 3200).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Dardziński** sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Grażyna Utrata** dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego wraz ze współpracownikami, prof. **Zbigniew Marciniak** przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. **Leszek Rafalski** przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych, **Andrzej Krueger** wiceprzewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych, **Marek Krawczyk** przewodniczący Komisji do spraw Nauki Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Latała** kanclerz Polskiej Akademii Nauk, **Janusz Szczerba** wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Ryszard Pregiel** prezes Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii, prof. **Maciej Chorowski** dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, prof. **Zbigniew Błocki** dyrektor Narodowego Centrum Nauki, **Włodzimierz Hausner** doradca prezesa Naczelnej Organizacji Technicznej,

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Izabella Kulesza-Rozesłaniec**, **Ewa Muszyńska**, **Mateusz Pawłowski**, **Elżbieta Wojciechowska**, **Anna Woźniak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Robert Durlik**, **Maria Iwaszkiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Proszę państwa, zaczynamy. Proszę o zajęcie miejsc.

Mamy kworum, więc możemy zacząć.

Proszę o zakończenie rozmów. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Finansów Publicznych.

Witam pana Piotra Dardzińskiego – sekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wszystkich gości oraz państwa posłów.

Stwierdzam kworum.

Informuję, że Marszałek Sejmu w dniu 11 lutego 2019 r. skierował do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Finansów Publicznych do pierwszego czytania rządowy projekt ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (druk nr 3200).

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie projektu ustawy z druku nr 3200. Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny. W takim razie przystępujemy do jego realizacji. Poproszę pana ministra Piotra Dardzińskiego o uzasadnienie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Piotr Dardziński:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, bardzo dziękuję za możliwość zaprezentowania państwu projektu ustawy o Funduszu Polskiej Nauki.

Jeśli państwo pozwolą, to nie będę przedstawiał dosyć obszernego uzasadnienia, w którym zostały zaprezentowane wszystkie aspekty tej ustawy, a skupię się na tym, co dla tej ustawy jest najistotniejsze.

Najważniejszy punkt jest taki, że projekt ustawy jest realizacją strategii odpowiedzialnego rozwoju, w której zostały zapisane instrumenty wsparcia rozwoju, możliwości rozwoju innowacyjnych produktów i innowacyjnych technologii oraz – co bardzo istotne – zwiększenie nakładów na naukę. W ten sposób powstała propozycja przygotowania funduszu przepływowego, czyli bardzo elastycznego instrumentu, przy pomocy którego istnieje możliwość finansowania – i tutaj bardzo ważna rzecz – zespołów badawczych. Dlaczego zwróciłem państwa uwagę na ten element zespołów badawczych? Dlatego, że aktualny system finansowania projektów naukowych opiera się na dwóch elementach. Model pierwszy to jest finansowanie instytucji, czyli środki przekazywane są do uczelni, instytutów badawczych. Drugi model to jest model, w którym otrzymuje się grant na konkretny projekt, który najczęściej jest krótkoterminowy – dwu-, trzyletni, i który obejmuje pewien zakres prowadzonych badań naukowych. Tego, czego nam bardzo w systemie brakowało, to możliwości długofalowego finansowania projektów badawczych, których beneficjentem nie są bezpośrednio instytucje, ani nie są również granty, lecz są to zespoły badawcze. Czyli w tym przypadku środki z funduszy będą przekazywane zespołom badawczym, które następnie z instytucją zarządzającą wirtualnymi instytutami badawczymi, bo tak się nazywa ten mechanizm, który jest wdrożony w Funduszu Polskiej Nauki, które z kolei będą wyłaniane w drodze konkursowej.

Główny celem pracy takich zespołów będzie zarówno komercjalizacja badań jak również prowadzenie i rozwijanie doskonałości naukowej, czyli także dorobek publikacyjny. Procedura, więc polega na tym, że najpierw do Funduszu Polskiej Nauki przekazywane są środki. W tym przypadku decyzja pana premiera Morawieckiego i pana premiera Jarosława Gowina była taka, żeby do tego funduszu wstępnie przekazać 500 milionów złotych. Te środki zostały zdeponowane w Banku Gospodarstwa Krajowego. Kolejnym krokiem będzie powołanie przez Bank Gospodarstwa Krajowego Funduszu Polskiej Nauki, a następnie minister wskaże, jako operatora wspomnianego w projektowanej ustawie, operatora pierwszego wirtualnego instytutu badawczego. Ten instytut badawczy będzie dedykowany obszarowi biotechnologii. Tak został on zdefiniowany, jako ten, który jest w tym momencie najistotniejszy z punktu widzenia perspektyw rozwojowych, a następnie operator, w tym przypadku Polski Ośrodek Rozwoju Technologii Sp. z o.o. nadzorowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajdująca się we Wrocławiu, przeprowadzi rekrutację zespołów badawczych, które następnie podpiszą kontrakty z instytucją nadzorującą na realizowanie badań długoterminowych, bo dziesięcioletnich, oczywiście z właściwym zdefiniowanym w kontrakcie sposobem nadzorowania wydatkowania środków, ale – co istotniejsze – analizą efektywności wydatkowania tych środków. Taka mniej więcej będzie procedura, mówiąc w skrócie, powołania pierwszego wirtualnego instytutu badawczego.

W naturalny sposób rodzi się pytanie, czy będą mogły być powoływane kolejne wirtualne instytuty badawcze. Odpowiedź brzmi, że tak. Dlatego ta ustawa nie jest ustawą tylko o jednym wirtualnym instytucie badawczym, tylko jest ona o funduszu, na podstawie którego będą mogły powstawać kolejne wirtualne instytuty badawcze, co oczywiście będzie uzależnione od zasilania właściwymi środkami samego funduszu. Przy czym, co istotne, w kolejnych projektach wirtualnych instytutów badawczych Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego dysponuje właściwie dwoma ścieżkami powołania operatora takiego instytutu. Może wskazać tego operatora, oczywiście spełniającego wskazane z kolei w ustawie kryteria, albo może ogłosić konkurs na takiego operatora. Tak, więc procedura konkursowa pojawia się. Ona możliwa jest do pojawienia się zarówno na poziomie samego operatora, który następnie wyłania zespoły badawcze, a jest na trwałe zapisana na tym poziomie, na którym operator musi w trybie konkursowym wyłonić zespoły badawcze.

Jakie są pozytywne efekty takiego instrumentu? Jak wspomniałem wcześniej, on wypełnia pewną lukę, którą do tej pory w systemie finansowania nauki mieliśmy. Poza tym oczekujemy, że ten sposób procedowania i finansowania nauki będzie bardzo efek-

tywny, a nasze przypuszczenia opieramy na głębokiej analizie funkcjonowania flamandzkiego wirtualnego instytutu badawczego, z którego doświadczeń przy konstruowaniu tego mechanizmu korzystaliśmy, a który jest beneficjentem kilkunastu, a nawet chyba kilkudziesięciu grantów ERC oraz ma z sukcesem skomercjalizowanych kilkadziesiąt technologii właśnie z obszaru biotechnologii. Na tym projekcie korzystają, więc naukowcy, którzy mogą tworzyć zespoły niezależnie od instytucji, w których pracują. Korzystają także te instytuty, dlatego, że infrastruktura wykorzystywana w badaniach będzie realizowana w ramach uczelni czy instytutów badawczych. Korzysta także przemysł, który będzie miał możliwość komercjalizacji efektów badań tych zespołów badawczych. Stąd bardzo proszę o pozytywne ustosunkowanie się do tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z państwa posłów? Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Szanowny panie ministrze, przedstawił pan ten projekt, jakby to był cud, a tym cudem ten Fundusz Polskiej Nauki nie jest. Mam nadzieję, że pan minister zapoznał się z opinią prawną, którą przygotowali między innymi eksperci, którzy wskazują – chciałabym to przytoczyć – że w projekcie nie ustanowiono kryteriów oceny ofert, w projekcie nie sprecyzowano kryteriów oceny potencjału zespołu badawczego, w projekcie nie ustanowiono kryteriów doboru ekspertów. To jedno. Chciałabym, zatem zapytać, skoro funkcjonuje NCBiR i w tym zakresie państwo moglibyście... Może trudno byłoby z Banku Gospodarstwa Krajowego wyciągnąć 500 milionów z funduszu zasobowego czy zakładowego i przeznaczyć na wsparcie dla takiego funduszu. Nie ma. Państwo nie pochyliliście się. Państwo powiedzieli, dobrze, minister będzie wskazywał operatora, który będzie zarządzał tym funduszem, ale to jest mnożenie bytów. Z tej ekspertyzy w trybie pilnym Biuro Analiz Sejmowych... Mówię o ekspertyzie 304/19. Chciałabym się zapytać, czy pan minister zna treść tej ekspertyzy i jak odnosi się do poszczególnych wskazanych w tej ekspertyzie uwag, bo to, że państwo...

Drugie pytanie. Państwo przeznaczacie środki i tworzycie Fundusz Nauki Polskiej, ale ma on również możliwość zaciągania zobowiązań, czyli emisji obligacji bądź zaciągania kredytów. Co prawda, przy emisji obligacji państwo piszecie o gwarancjach i poręczeniach, ale to jest taki ładny i prosty sposób dotyczący ominięcia zaliczenia do długu publicznego zaciągniętych zobowiązań przez Fundusz Nauki Polskiej bądź inne fundusze, jeżeli będziecie państwo również próbowali je w ten sposób powołać, bo to również będzie ominięcie.

Trzecie moje pytanie. Chcę powiedzieć, że na początku chyba wszyscy na tej sali jesteśmy zadowoleni, że będą pieniądze na polską naukę. Więc to z tym zastrzeżeniem, tylko warto by było rzetelnie poszukać tych pieniędzy. Trzecia moja uwaga. Państwo pokazujecie w art. 2 – toczy debata w sprawach ogólnych tego projektu, że będą wpływy z obligacji emitowanych na rzecz funduszu przez BGK. Chciałabym zapytać, jak będzie dokonywany zwrot za emisję obligacji? Jak państwo, bo nie przeczytałam... Jaki jest tryb zwrotu z obligacji? Jeżeli państwo chcecie wprost dać pieniądze, 500 milionów, to pewnie nie ma na tej sali osoby, która nie zgodziłaby się. Tylko w zupełnie innym trybie i inaczej należałoby usytuować operatora. Inaczej należałoby tę radę funduszu usytuować, wskazać bardzo precyzyjnie, jak będą funkcjonowali i jak będą powoływani, w oparciu o jakie kryteria eksperci, bo to można zrobić inaczej. To są generalne – powiedziałabym – zastrzeżenia, bo państwo i tak bierze odpowiedzialność. Państwo zaplanowali, że i tak Skarb Państwa bierze odpowiedzialność za emisję obligacji, również za zaciąganie kredytów. Czy nie można było inaczej i dlatego nie NCBiR plus uwagi z ekspertyzy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Jakies następne głosy? Pani poseł Joanna Schmidt, proszę.

Poseł Joanna Schmidt (TERAZ!):

Dzień dobry. Szanowna Komisjo, moje pytanie do pana ministra, jakiego rodzaju konsultacje były podjęte przed przygotowaniem tego projektu? Czy projekt był konsultowany

z Komisją Nadzoru Finansowego? Czy były takie konsultacje przeprowadzone? Czy były prowadzone takie rozmowy z Narodowym Centrum Nauki i z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, bo być może właśnie te jednostki mogłyby się podjąć tych działań, tym bardziej że budżet NCN i NCBiR to jest około 2,5 miliarda złotych? Tutaj mamy 500 milionów złotych. Z mojego punktu widzenia jest to tworzenie dodatkowej instytucji i dystrybucji dodatkowych środków w ten sposób pozyskanych do tej nowej instytucji. Więc bardzo proszę o odpowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Józef Brynkus, bardzo proszę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Ten projekt, to jest rzeczywiście tworzenie kolejnego bytu ponad potrzebę. Wyliczone przez Biuro Analiz Sejmowych zarówno w opinii merytorycznej, jak również w opinii prawnej zastrzeżenia do tego projektu powodują, że albo trzeba bardzo głęboko przemyśleć sens takiej instytucji i przemyśleć rozwiązania tutaj zaproponowane albo też po prostu w ogóle z niej zrezygnować, przy czym to ostatnie rozwiązanie byłoby najlepsze.

W wielu elementach ten projekt powiela zarówno zadania, jak również role wymienionych już tu wcześniej przez panią posłankę Szmidt instytucji, choćby Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Jednak takich instytucji jest znacznie więcej. Ja bym bardzo prosił, żeby po prostu pan minister Dardziński literalnie odniósł się do tych uwag, które są zawarte w opinii merytorycznej Biura Analiz Sejmowych, ale literalnie, i żeby jednocześnie powiedział mi, bo to jest bardzo istotne... Nie chcę wymieniać tych wątpliwości podniesionych przez Biuro Analiz Sejmowych. One są bardzo poważne. Wskazują na daleko idącą centralizację wynikającą z projektu, o wiele dalej idącą niż w każdym innym projekcie zajmującym się badaniami i komercjalizacją ich wyników, ale to jest również taki projekt, który zawiera bardzo dużo – powiedzmy – błędnych rozwiązań. Założenie, że będą istniały zespoły badawcze oparte na jakiejś takiej wirtualnej formule związku, niemającej żadnej osobowości prawnej, powoduje, że pieniądze, które będą wydawane na te zespoły, mogą być po prostu w sposób dowolny wyprowadzone i nie będzie nad nimi kontroli, ponieważ nikt nie ponosi tutaj odpowiedzialności ani prawnej, ani finansowej.

Bardzo poważny problem, proszę państwa, to jest kwestia afiliacji naukowców wchodzących w skład tych wirtualnych instytutów badawczych. Panowie, może posłuchalibyście tego, o czym mówimy, a później podejmowali decyzje? Więc jest to bardzo poważny problem ze względu na to, że afiliowani przy określonych instytucjach naukowych naukowcy będą korzystać z narzędzi badawczych udostępnianych im przez te instytucje. Jaki będzie zakres chociażby na przykład nie tylko odpowiedzialności, ale też udziału w zyskach tych instytucji? To jest w ogóle nierozwiązane w tym projekcie. Zresztą w praktyce jest to niemożliwe. Postulując prośbę, czy wracając do tej pierwotnej prośby, bardzo bym prosił, żeby pan minister Dardziński literalnie odniósł się do tych wątpliwości podniesionych przez Biuro Analiz Sejmowych, ale jednocześnie żeby odpowiedział mi jeszcze na jedno pytanie, bo pan minister przedstawiał to w takiej formie dokonanej, jakby już przepływ tych 500 milionów złotych do Banku Gospodarstwa Krajowego dokonał się. Mam pytanie, czy tak faktycznie jest, czy po prostu pan minister Dardziński wyprzedzająco zakłada, że ta ustawa po prostu przejdzie? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Jeśli nie ma w tej chwili pytań... Bardzo proszę.

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Grażyna Utrata:

Dzień dobry. Bank Gospodarstwa Krajowego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę. Chwileczkę, tylko zapytam, czy państwo posłowie jeszcze chcą...

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Grażyna Utrata:

Przepraszam.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Potem będę oddawał głos gościom. Jeśli nie ma w tej chwili, to ja mam tylko takie drobne pytanie do pana ministra, czy zostały policzone koszty obsługi tej nowej fundacji? Na jakim poziomie ona sama będzie zjadała finanse, które zostaną do niej przekazane z Banku Gospodarstwa Krajowego, przez te najbliższe 10 lat, bo rozumiem, w takim horyzoncie czasowym to jest planowane?

W takim razie bardzo proszę panią z Banku Gospodarstwa Krajowego – panią Grażynę Utratę. Proszę bardzo.

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Grażyna Utrata:

Grażyna Utrata, dyrektor zarządzający. Niestety nasi członkowie zarządu nie mogli dzisiaj być obecni w czasie posiedzenia Komisji, natomiast poprosili mnie oraz pana dyrektora o udział w tym posiedzeniu. Wspierając ideę tworzenia Funduszu Polskiej Nauki, chcielibyśmy jednak zwrócić uwagę na pewne kwestie, o których wielokrotnie informowaliśmy w trakcie konsultacji związanych z tą ustawą. Większość z tych naszych uwag nie została uwzględniona. Część z tych kwestii, które zostały tutaj poruszone przez państwa posłów, to są właśnie te elementy, na które zwracaliśmy uwagę. Chciałabym bardzo ogólnie powiedzieć o tych zasadniczych kwestiach, a później również na ręce przewodniczących obu Komisji złożyć pismo, do złożenia którego upoważnił nas zarząd.

To są, więc następujące takie ogólne uwagi. Po pierwsze, właśnie to jest kwestia obniżenia kapitału banku, czyli tak naprawdę spowodowanie, że kapitał banku jednorazowo pomniejszy się o tę kwotę 500 milionów złotych, co osłabia kapitały w kontekście prowadzenia działalności przez bank, ale równocześnie naraża nasz bank na ryzyko zakwalifikowania do sektora publicznego. Od ponad roku jesteśmy w dość aktywnej dyskusji na ten temat z GUS. Chcę, żebyście państwo wiedzieli o tym.

Kolejną rzeczą jest zapewnienie w ustawie stałych, niezależnych od budżetu państwa źródeł wpływów zapewniających możliwość obsługi zaciągniętego przez BGK zadłużenia. To jest kolejny element. Postulowaliśmy również usunięcie z projektu ustawy przepisów zmieniających ustawę o BGK, ponieważ w tej chwili jesteśmy na etapie wstępnych rozmów na temat projektu ustawy, związanych z koniecznością zadbania o to, żeby nie doszło do reroutingu banku do sektora publicznego. To były uwagi zgłoszone jeszcze na wcześniejszym etapie prac nad ustawą 30 sierpnia i w październiku.

Do tego obecnego tekstu ustawy również mamy kolejne uwagi, które dotyczą przede wszystkim możliwości emisji obligacji i doszczegółowienia zapisów ustawy w tym zakresie, o czym pani poseł już mówiła, również doszczegółowienia zakresu porozumienia, które byłoby zawierane przez bank z ministrem. Jednocześnie chcielibyśmy mieć również pewność, jako bank, że bank nie będzie ponosił ryzyka finansowego w związku z działalnością tego funduszu i że ta działalność będzie miała charakter zwrotny, jeżeli chodzi o bank. Kolejnym elementem... Bo tutaj tak naprawdę dochodzi do takiego trochę niezrozumienia jakby formuły, w jakiej działa ten fundusz – czy to są aktywa banku, czy to nie są aktywa banku. Kolejną uwagą jest właśnie to, że jeden z artykułów tej ustawy mówi o tym – zaraz go odszukam, bo mamy to szczegółowo rozpisane, to jest art. 12 i 13 ust. 3, że tak naprawdę ten rachunek zysków i strat ma wchodzić w skład sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego, co nie powinno mieć miejsca, ponieważ to nie są aktywa banku. Mam przed sobą to pismo. Zaraz złożę je na państwa ręce.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska, proszę.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Panie przewodniczący, poprosiłam o głos dlatego, że uwagi czy zastrzeżenia Banku Gospodarstwa Krajowego są poważne. Z tego powodu wydaje się, choć padały głosy dotyczące konsultowania bądź poważnego przygotowania projektu, że one nie były przeprowadzone, a już kuriozum to jest, jeżeli państwo piszecie, że aktywa, które nie są aktywami banku, mają być w bilansie. To jest dla Ministra Nauki, który prezentuje ten projekt, który uczy studentów ekonomii, strona winien i ma, bilans i aktywa, i pasywa, to powinna być rzecz podstawowa. Podstawowa, panie ministrze. Jak panu... Czy pan się dobrze czuje, że takie uwagi zostały wytknięte i to nawet nie przez nas, któ-

rzy troszczymy się o inne rzeczy, tylko na poziomie uzgodnieniowym? Wszystkie głosy, które tutaj były, pokazują, że ten projekt jest nieprzygotowany. Może lepiej i wygodniej byłoby poszukać 500 milionów, wesprzeć naukę poprzez jednostkę, dać dodatkowe zadania NCBiR i wtedy byłoby jasne i rzetelne rozwiązanie? Z zastrzeżeniami i uwagami, które podnosiła pani dyrektor z Banku Gospodarstwa Krajowego, zgadzam się. One wymagają naprawę dopracowania.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pan profesor Zbigniew Marciniak, bardzo proszę.

Przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Zbigniew Marciniak:

Dzień dobry państwu. Wysoka Komisjo, jestem przewodniczącym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Chciałbym troszkę pod innym kątem spojrzeć na te sprawy. Nie negując wszystkich uwag dotyczących formalności związanych z tym rozwiązaniem, to znaczy uwarunkowań finansowych, księgowych, legislacyjnych, chciałbym zwrócić uwagę, że wzbogacanie instrumentarium finansowania polskiej nauki jest jednym z niezbędnych warunków naszego pościgu za nauką światową. Na świecie faktycznie jest wiele strumyczków finansowania płynących bardzo często z kapitału prywatnego, takiego kapitału ryzyka, który nie boi się tego, że uczeni podejmą jakieś ryzykowne badania, które przyniosą być może w pewnej części pozytywne skutki. Bez tego nie ma rozwoju najnowocześniejszej nauki. Ja traktuję ten projekt, znów nie odnosząc się do kwestii formalnych – to powinno być w porządku – ale potrzeba nam takich rozwiązań. To się dzieje na różnych poziomach w świecie. My gonimy światową naukę. Musimy korzystać z tamtych doświadczeń. Rozmawiałem z rektorem Uniwersytetu w Cambridge i pytałem go, jak realizujecie te rzeczy, jaka jest wasza struktura organizacyjna? Mówi, że 100 razy na rok się zmienia, bo my szukamy funduszy i tworzymy grupy takie *ad hoc* i je finansujemy, bo może wyjdzie im coś fantastycznego. Jeśli nie pójdziemy tą drogą, to nasza nauka będzie w stagnacji, a tego ssania z gospodarki jest mało, bo mamy przeważnie małe i średnie przedsiębiorstwa, więc z tamtej strony tej pomocy finansowej nie ma. Budżet państwa stara się coś wymyślić, więc – jeszcze raz powtarzam – wszystko powinno być zgodne z literą prawa, ale pójdźmy tą drogą. Wzbogacanie strumieni finansowania polskiej nauki to jest droga, którą świat sprawdził, to jest droga ku innowacjom. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pan prof. Leszek Rafalski z Rady Głównej Instytutów Badawczych.

Przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych prof. Leszek Rafalski:

Dziękuję bardzo. Ja chciałbym jednak zwrócić państwa uwagę na jedną ważną sprawę formalną. Otóż możemy sobie wyobrazić, że w instytucie wirtualnym, który zostanie utworzony, będą zespoły badawcze złożone prawdopodobnie z trzech grup pracowników – uczelni, instytutów akademii nauk i instytutów badawczych, bo to są najbardziej cenni pracownicy. I tu pojawia się poważny problem, jeśli chodzi o instytuty badawcze, ponieważ w naszej ustawie o instytutach badawczych jest art. 47, który zabrania pracownikom naukowym pracy w działalności konkurencyjnej, można powiedzieć. On dokładnie brzmi tak, że pracownika naukowego w okresie trwania stosunku pracy obejmuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec instytutu, określony w odrębnej umowie. Praktycznie polega to na tym, że każdy pracownik naukowy podpisuje taką umowę pod rygorem oczywiście dyscyplinarnego zwolnienia. Więc ta sprawa nie została również rozwiązana w tym projekcie ustawy i w tym momencie ona wyklucza pracowników instytutów badawczych z udziału w instytutach wirtualnych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Tak? Bardzo proszę zabrać głos i przedstawić się.

Wiceprzewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych Andrzej Krueger:

Andrzej Krueger, Rada Główna Instytutów Badawczych. Chciałbym zapytać, czy instytuty sieci badawczej Łukasiewicz, ponieważ prowadzony jest proces legislacyjny zwią-

zany z utworzeniem takiej sieci, będą mogły również zgłaszać swoje zespoły do wirtualnego instytutu badawczego? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Na tym etapie przerywamy... bardzo proszę, panie profesorze.

Przewodniczący Komisji do spraw Nauki Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich Marek Krawczyk:

Marek Krawczyk. Reprezentuję KRASP. Otrzymaliśmy te dokumenty do opiniowania – jak pan poseł mówił – dosłownie trzy czy cztery dni temu. Nawet nie upłynął jeszcze termin, w którym mamy się wypowiedzieć. Ale to jest oczywiście tylko element organizacyjny, natomiast tak, jak pan prof. Marciniak powiedział, my naprawdę w nauce polskiej potrzebujemy dodatkowych pieniędzy. Jeżeli te pieniądze będą w całości wykorzystane na rozwój nauki, to jeżeli to będzie kolejny ważny strumień, to na pewno możemy powiedzieć, że w uczelniach również będzie możliwość wykorzystania tych funduszy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pani posłanka Hennig-Kloska, bardzo proszę.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

Panie ministrze, panie i panowie posłowie, wydaje się jednak, mimo wszystko kluczowa kwestia do rozstrzygnięcia tego źródła finansowania i ustanowienia funduszu w ramach struktury w BGK i ryzyka, które z tego tytułu mogą wynikać, a mianowicie to, że może to jednak skutkować włączeniem banku do sektora finansów publicznych, a to będzie pociągało za sobą naprawdę daleko idące konsekwencje nie tylko dla nas czy dla wszystkich podmiotów, które są dysponentem tego budżetu, ale również dla osób, które go szacują i oczywiście dla klientów banku i samego banku. Dlatego wydaje mi się... To znaczy, ja nie wiem, czy dzisiaj, bo pani mówiła tutaj, wypowiadając się w tej kwestii, że prowadzicie, jako BGK na ten temat korespondencję z GUS – chciałabym o to zapytać – jest przedstawiciel GUS, który mógłby właśnie powiedzieć, jak widzi ten problem i jaka jest opinia GUS w tej kwestii, bo to faktycznie poza merytorycznymi kwestiami dotyczącymi samej konstrukcji tego funduszu, zasad rozdzielania środków i tak dalej, ta kwestia wydaje się być kluczowa do rozstrzygnięcia na tym etapie?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Brynkus, bardzo proszę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Ja w tej chwili mam tak naprawdę tylko jedno zdanie, które pokazuje, że z punktu widzenia nie tyle nawet formalnego, organizacyjnego czy prawnego, ale także merytorycznego powołanie takiej instytucji i przekazanie jej celowo takiej dużej ilości pieniędzy jest niecelowe. Nie ma tutaj naprawdę... Podniesione przez nas uwagi pokazują także, że tak naprawdę nie będziemy mieć wpływu na to, w jaki sposób te pieniądze zostaną wykorzystane, bo tak daleko idąca centralizacja, jaka jest zapisana w projekcie ustawy, wskazuje, że decydować o wszystkim będzie Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. On będzie decydował o obszarze badań, na który te pieniądze mają pójść. Dużo lepszym rozwiązaniem bez potrzeby nagięcia prawa choćby na przykład bankowego, jest przekazanie 500 milionów złotych na naukę i szkolnictwo, choćby dofinansowując dodatkowo Narodowe Centrum Nauki czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, ale także inne instytucje zajmujące się badaniami. To jest dużo lepsze rozwiązanie, natomiast to rozwiązanie nie jest po prostu rozwiązaniem celowym, co więcej, powiedziałbym, że ułatwia wyprowadzenie środków publicznych na nie do końca jasne zadania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jeszcze pani poseł Hennig-Kloska z wnioskiem formalnym i potem pan minister.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

Panie przewodniczący, ja dopiero teraz zorientowałam się, bo mówiłam do ministra, ale mówiłam do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, którego – jak się

zorientowałam – na sali nie ma, a uważam, że opinia Ministerstwa Finansów w tej sprawie, o której mówiłam wcześniej, jest kluczowa. W związku z tym chciałabym złożyć wniosek formalny o przerwanie tego posiedzenia Komisji do czasu zapoznania się ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów w tej sprawie, ponieważ te skutki są naprawdę daleko idące nawet z punktu widzenia kalkulacji zadłużenia i tak dalej, jeżeli BGK miałby być włączony do sektora finansów publicznych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Mam wniosek o przerwanie prac, ale będziemy go głosować po odpowiedziach pana ministra, żeby zamknąć dyskusję. ...Dobrze, będzie jeszcze drugi wniosek formalny potem. Bardzo proszę, panie ministrze, o odpowiedź na wszystkie wątpliwości łącznie z tą ostatnią.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Szanowny panie przewodniczący, państwo przewodniczący, szanowni państwo posłowie, szanowni państwo, jeśli państwo pozwolą, to odpowiem w pewnej kolejności chronologicznej, bo chyba tak będzie najlepiej, pisania czy przygotowywania tej ustawy, ciesząc się na początek ze wszystkich państwa uwag, również tych krytycznych. Mam nadzieję, że uda mi się wyjaśnić, przyjmując pewnego rodzaju komplement pani przewodniczącej Skowrońskiej, że postanowiłem tak słaby projekt ustawy przedstawić tak cudownie. Nie, on rzeczywiście cudowny nie jest, bo Ministerstwo Nauki nie jest od cudów, natomiast jest innowacyjny. W tym względzie jest niestandardowy i większość problemów ze zrozumieniem..., to znaczy, większość problemów i pytań, które pojawiają się również w opiniach merytorycznych czy prawnych wynika z tego, że my rzeczywiście proponujemy niestandardowy instrument finansowania nauki, a to finansowanie jest potrzebne. Mówiłem o tym wcześniej, wspominali o tym również przedstawiciele środowiska akademickiego.

Ale idąc po kolei, pani poseł Schmidt pytała o to, czy ta ustawa była konsultowana. Tak, ta ustawa jest przygotowywana od wiosny ubiegłego roku. Żaden z terminów konsultacyjnych w przygotowaniu tej ustawy nie był skrócony. Wysyłaliśmy do konsultacji do 19 podmiotów, w tym także do banku BGK, który był intensywnie włączony w konsultacje tej ustawy i z którym rzeczywiście mieliśmy dużo dyskusji.

I teraz odniosę się do tego, co jest najistotniejszym elementem państwa słusznych uwag. Od razu mówię, że słusznych, bo to jest rzeczywiście coś, co mogłoby rodzić duże problemy. Mianowicie dług publiczny i kwestia roli Banku Gospodarstwa Krajowego. Projekt ustawy jest projektem rządowym. To znaczy, że jego założenia zostały zaakceptowane przez Ministra Finansów, który zaakceptował wszystkie elementy tej ustawy i nie zgłosił zastrzeżeń ani uwag, albo jeszcze inaczej, zastrzeżenia i uwagi Ministra Finansów zostały uzgodnione na poziomie Komitetu Stałego. Na Radzie Ministrów nie mieliśmy już żadnych rozbieżności. Zostały również uwzględnione i nie budziły żadnych wątpliwości i zastrzeżeń ministra nadzorującego bank BGK, czyli Ministra Przedsiębiorczości i Technologii. W tym sensie, w porządku korporacyjnym, pozwolą państwo, nie będę się odnosił do uwag samego banku, bo wykraczałbym poza zakres moich kompetencji, natomiast jako minister wskazany przez Radę Ministrów czy reprezentujący ministerstwo wskazane przez Radę Ministrów reprezentuję w tym przypadku stanowisko rządu. Kwestia długu publicznego była bardzo intensywnie w trójkącie, a właściwie w czworokącie, czyli między Ministrem Finansów, Ministrem Przedsiębiorczości i Technologii, Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedyskutowana i zaproponowane rozwiązania są akceptowalne dla Rady Ministrów i nie stwarzają ryzyka dla finansów publicznych.

Kwestie związane z emisją obligacji, o które pytała pani przewodnicząca Skowrońska, one są wpisane tam jako możliwość dlatego, że ten fundusz, te 500 milionów złotych nie będzie teraz powoływane czy fundowane ze środków, które będą pochodziły z emisji obligacji. Bank, tak jak to zostało powiedziane, bank i państwo... Ktoś z państwa pytał o to, czy jest to – poseł Brynkus o to pytał – historyczna wiedza czy moje przesądzenie o tym, że bank otrzyma te środki. Bank te środki otrzymał już. Bank te środki już otrzymał i w tym sensie nie są to środki... Otrzymał środki, które były dedykowane rozwiązaniu,

które miało mieć podstawę ustawy. W tym sensie mógłbym również powiedzieć, że jest to częściowa odpowiedź na zarzut dotyczący centralizacji, że te środki nie są wydatkowane ani wykorzystywane poza kontrolą parlamentu, ponieważ jest przygotowywana ustawa, która w stosowny sposób kształtuje możliwość wykorzystania tych środków.

Pan poseł Brynkus i wielu z państwa wspominało o tym, że my powołujemy instytucję. My nie powołujemy żadnej instytucji. ...Dokładnie, powołujemy fundusz. I w tym sensie to jest również związane z pytaniem pana przewodniczącego o koszty. Koszty powołania funduszu są właściwie kosztami funkcjonowania rachunku w Banku Gospodarstwa Krajowego, natomiast koszty całej operacji jakby powołania wirtualnego instytutu badawczego, czyli koszty, które operator może naliczyć za to, że przeprowadza cały proces, są w ustawie wyraźnie zdefiniowane i one wynoszą 5% całej kwoty, a – powiedzmy – przy projektach innowacyjnych funduszy *venture capitals* zwykle zarządzający funduszami pobierają opłatę w wysokości 7%. Więc one są zdefiniowane i nie można ich przekroczyć.

Nie powołujemy, więc dodatkowej instytucji. Powołujemy mechanizm, przy pomocy którego – i tu chciałbym uspokoić Radę Główną Instytutów Badawczych – wszystkie wymienione w ustawie jednostki tworzące system nauki i szkolnictwa wyższego będą mogły w tym projekcie uczestniczyć. W tym sensie również, odnosząc się do pytania pana prof. Krugera, jeśli Sejm zdecyduje o powołaniu sieci badawczej Łukasiewicz, zostanie ona wpisana do właściwego artykułu w ustawie o nauce i szkolnictwie wyższym i w tym sensie ta sieć badawcza będzie mogła korzystać z tych środków.

Ponieważ pan poseł Brynkus prosił mnie o to, żeby odniósł się literalnie do uwag merytorycznych, jak rozumiem, zawartych w opinii merytorycznej – i pani poseł Skowrońska również, więc przepraszam za forowanie pana posła Brynkusa, to by było niegodne – przechodzę do tych uwag. Jeśli państwo pozwolą mam opinię merytoryczną. Ona ma pięć tez. Teza pierwsza właściwie mówi o tym, czym jest sam fundusz, więc tutaj elementów krytyki nie ma.

W tezie drugiej jest mowa o centralizacji decyzji, bowiem „każdorazowo obszar działalności naukowej i wysokości środków finansowych jest definiowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego”. Jest definiowany po zaopiniowaniu z ministrem gospodarki i tylko i wyłącznie w przypadku zgodności ze strategicznymi dokumentami rozwojowymi państwa. Pamiętają państwo, swoją wypowiedź zacząłem od tego, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie w sposób dowolny definiuje to, co będzie obszarem badań, tylko minister nauki po konsultacji z ministrem gospodarki wskazuje, który z obszarów przyjętych wcześniej w strategiach, które są również...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Przepraszam bardzo, panie ministrze. Bardzo proszę państwa posłów o nierozmawianie. Po to zadawaliśmy pytanie, żeby usłyszeć odpowiedzi. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Bardzo dziękuję panie przewodniczący. Czyli, po pierwsze, muszą powstać dokumenty strategiczne, po drugie minister nauki musi wskazać, który z tych elementów dokumentów strategicznych realizuje, po trzecie, musi uzyskać... Dokumenty są tworzone w procesie konsultacji – są konsultowane ze wszystkimi partnerami społecznymi. Czyli mówiąc krótko, jeśli istnieje zgoda środowiska akademickiego, a dzisiaj taka zgoda istnieje, w strategii odpowiedzialnego rozwoju istnieje Centrum Rozwoju Biotechnologii, bo mamy silną biotechnologię i potrzebujemy silnego przemysłu biotechnologicznego, to Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z ministrem gospodarki realizuje to, co jest potrzebą rozwoju tego sektora, bez konieczności przeprowadzania dodatkowych konsultacji, dlatego że to już jest przedmiot ustalenia ze środowiskiem zarówno naukowym jak i biznesowym. Po prostu serio traktujemy dokumenty strategiczne. Decyzja w tym względzie nie jest centralna.

Niejednoznaczne kwestie rozstrzygnięć takich zagadnień jak rola instytucji macierzystych podmiotów wchodzących. Ten wątek pojawiał się już w tych wątpliwościach, które przedstawiała Rada Główna Instytutów Badawczych. Tutaj mamy do czynienia z rozbieżnością metod pisania aktów prawnych. Te warunki na przykład, które mówią o tym, jakie kryteria muszą spełniać zespoły badawcze, które podmiot zarządzający musi

brać pod uwagę, są wymienione w art. 5 pkt 5 i to są na przykład dotychczasowe osiągnięcia członków zespołu badawczego w zakresie działalności naukowej oraz komercjalizacji wyników tej działalności, potencjał zespołu badawczego do prowadzenia działalności naukowej na najwyższym światowym poziomie, znaczenie przewidywanych efektów działalności naukowej dla rozwoju gospodarczego i polityki rozwojowej państwa, w tym wkład w innowacyjność gospodarki, potencjał komercjalizacji planowanych efektów działalności naukowej. W ustawie zdefiniowane są zasadnicze problemy i zasadnicze kryteria, natomiast, ponieważ mamy do czynienia z instrumentem, który jest instrumentem innowacyjnym szczególnie regulacje będą dotyczyły umowy czy kontraktu, który zostanie zawarty z zespołem badawczym i one będą przedmiotem ustaleń między tymi podmiotami, ponieważ te działania będą znowu z natury niestandardowe.

Bardzo często naukowcy zwracają nam uwagę, że trudno jest im podejmować różne formy współpracy czy to z biznesem czy z innymi jednostkami naukowymi w sytuacji, gdy bardzo szczegółowo określone są ramy prawne, szczególnie ustawodawcze, i drobiazgowo regulują te kwestie. Więc tutaj wskazujemy rozstrzygnięcia, wskazujemy cele, a szczegółowe uzgodnienia pozostawiamy do decyzji oraz odpowiedzialności operatora wirtualnego instytutu badawczego, który za te środki jest odpowiedzialny.

Punkt 4: nie jest jasne, dlaczego projekt uprzywilejowuje Polski Ośrodek Rozwoju Technologii, który jako jedyny podmiot wymieniony jest wprost w projekcie, jako potencjalna jednostka zarządzająca. Polski Ośrodek Rozwoju Technologii jest projektem, jest przedsięwzięciem z zakresu infrastruktury badawczej, którego zresztą pomysłodawcą nie był aktualny rząd. To jest infrastruktura, która w stanie upadającym została przejęta przez rząd od władz miasta Wrocławia. Ona znajduje się dzisiaj w zdecydowanie lepszej kondycji. Naszym zdaniem PORT może być pewnego rodzaju kołem napędowym dla rozwoju polskiej biotechnologii, ale uwaga, nie chodzi o to, żeby PORT w tym przypadku był beneficjentem tego projektu. PORT może być oczywiście jednym z członków zespołów, które zostaną zgłoszone do wirtualnego instytutu badawczego, ale spółka PORT wyłoni osobny panel ekspertów, który nie będzie pochodził z PORT-u, i może się zdarzyć, że ten panel ekspertów PORT-u nie wskaże. Więc nie ma tutaj uprzywilejowania PORT-u, natomiast rzeczywiście dla przyspieszenia prac nad wirtualnym instytutem badawczym wskazana jest jednostka, która ma właściwy potencjał zarządzający do tego, żeby jak najszybciej ten wirtualny instytut badawczy uruchomić, bo tak, jak powiedziałem, nie chcąc łamać żadnych terminów, ustawę procedowaliśmy bardzo porządnie i ona jest od roku przygotowywana.

Punkt 5 dotyczy szczególnej uwagi, która powinna być poświęcana kwestii Banku Gospodarstwa Krajowego. Jeszcze raz pragnę to podkreślić, że mogę zapewnić państwa, że kwestie związane z Bankiem Gospodarstwa Krajowego były przedmiotem wielokrotnych konsultacji na najwyższym szczeblu. To były decyzje ministrów i zostały uzgodnione zarówno w Komitecie Stałym jak i na Radzie Ministrów. Wskazywane przez państwa problemy nie były ignorowane, ale zostały rozwiązane w proponowanych przez nas zapisach.

Jeśli pani przewodnicząca pozwoli, to w ten sposób kończy się jak gdyby te pięć tez. Już nie będę wchodził w rozwinięcie tych tez. Natomiast istnieje również opinia prawna biura, w której wskazane jest w pkt 2, że projekt może być przedmiotem dalszych prac legislacyjnych. Nie jest to... Z własnego doświadczenia wiem, że biuro często zgłasza uwagi i te uwagi bardzo często mają charakter bardzo pozytywny. Jesteśmy otwarci na uwagi – mogliśmy gdzieś popełnić błędy, ale nie dyskredytuje tego projektu i uważa, że on może podlegać dalszym pracom legislacyjnym.

Patrzę jeszcze, czy nie zgubiłem jakiegoś pytania. Udało mi się chyba... Dług publiczny – o tym mówiłem wielokrotnie. To się pojawiało w wypowiedzi pani przewodniczącej Skowrońskiej, pana posła Brynkusa i pani poseł Hennig-Kloski. Jak powiedziałem, to jest kwestia, która była bardzo dokładnie analizowana przez Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Jeszcze raz chciałbym podkreślić, że wszystkie podmioty, czyli i uczelnie, i instytuty badawcze będą mogły uczestniczyć w rywalizacji w konkursie o bycie częścią zespołu wirtualnego instytutu badawczego i że nie powołujemy żadnej dodatkowej instytucji. Właśnie przez to, że wskazujemy

PORT, nie mamy konieczności dodawania niczego więcej. Budujemy to na infrastrukturze, która już istnieje. Jest to bardzo tani sposób i naszym zdaniem bardzo efektywny sposób wsparcia polskich badaczy wysoką kwotą.

I ostatnia uwaga. Państwo wielokrotnie mówili o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju czy Narodowym Centrum Nauki. Żadna z tych agencji nie dysponuje możliwością uruchomienia takiego instrumentu. Wydaje się nam – jeszcze raz to podkreślę – być może się mylę, ale nie ma możliwości – tu jest ta luka, którą my wypełniamy – dziesięcioletniego finansowania badań, które w trakcie ich realizowania mogą mieć zmieniającą agendę i mogą być elastycznie dostosowywane do wyzwań, które stają przed badaczami. To jest bardzo dobra wiadomość, że taki instrument u nas powstał. Chyba tylko możemy myśleć o tym, żeby skoro skorzystaliśmy z doświadczeń flamandzkich, w przyszłości ten wirtualny instytut badawczy był przykładem dla innych krajów, bo będzie on drugim w Europie tego typu instrumentem. Więc jak gdyby tworzymy czy współtworzymy pewien standard.

Więc jeszcze raz bardzo uprzejmie proszę państwa – mam nadzieję – o pozytywną opinię o tej ustawie i o procedowanie jej dalej. Mam nadzieję, że moje wyjaśnienia rozwiały państwa wątpliwości.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Proszę państwa, głos pana ministra powinien zamykać dyskusję, ale widzę, że są jeszcze chętni. W takim razie proszę o bardzo krótkie wypowiedzi. Trzeba się było zgłosić wcześniej. Niektórzy, jak widzę, po raz trzeci. Nie wiem teraz, od kogo zacząć. Pani poseł Magdalena Kochan była chyba pierwsza.

Posel Magdalena Kochan (PO-KO):

Bardzo dziękuję. Tylko brak odpowiedzi, której nie usłyszałam w odpowiedzi pana ministra, sprowokował mnie do zadania prostego pytania, panie ministrze. Jaka jest podstawa prawna w sensie litery, artykułu, punktu, podpunktu i nazwy ustawy, która pozwoliła państwu przekazać 500 milionów złotych do BGK?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pan poseł Józef Brynkus, bardzo proszę.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15):

Wyjaśnienia pana ministra są jeszcze mniej przekonujące niż treść ustawy. Z przykrością muszę powiedzieć, że państwo nie proponujecie żadnego nowego strumienia dodatkowych pieniędzy na naukę polską, tylko po prostu proponujecie nowy sposób dystrybucji tych pieniędzy, nad którym będziecie mieć pełną – że tak powiem – władzę. To znaczy, władzę – że tak powiem – będą miały tylko niektóre instytucje bądź osoby. Kluczem jest tu choćby instytucja, proszę pana, podmiotu zarządzającego, mianowicie PORT-u. To jest spółka Skarbu Państwa od czerwca 2018 r., w której decydującą rolę odgrywa Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W praktyce, więc to Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego będzie decydował o wszystkim. To jest bardzo kluczowa sprawa. Na tym pozwolę sobie zakończyć moją wypowiedź, która naprawdę jest wypowiedzią podkreślającą czy pokazującą fatalne rozwiązania tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję. Pani posłanka Joanna Fabisiak.

Posel Joanna Fabisiak (PO-KO):

Panie ministrze, zgodziłabym się z tą wypowiedzią, gdyby nie rozpoczął pan od tego, że to jest projekt innowacyjny. Otóż wręcz przeciwnie, on nie ma w sobie nic innowacyjnego. Panie ministrze, przecież pan wie o tym, że jest cała masa patentów czy wniosków patentowych, które na co czekają? Czekają na pieniądze, czekają na dodatkowe badania, na badania na przykład na ochotnikach, jeżeli to są różnego rodzaju wnioski medyczne. Na to nie ma pieniędzy. To, co państwo proponujecie, jak pan poseł powiedział, to jest inna dystrybucja. To nie tylko nie jest innowacyjne – to wydłuży, to jest kosztowny proces wydłużający procedurę. Jak się dzieje w świecie? O tym przecież również pan wie. Są lowcy pomysłów. To są firmy, które jeżdżą i szukają, gdzie jest człowiek, który ma coś

do zaproponowania. I nikt mu nie każe stać w kolejce, podpisywać umowy, tylko go się łapie i się mówi: „słuchaj, tu jest kontrakt, proponujemy świetne warunki”. To, co pan mówił, to było długie i bardzo wyczerpujące, tylko efekt tego będzie taki, że nie tylko nie będzie innowacyjnie, ale będzie jeszcze dłużej. Oczywiście, że... Powiedział pan, że były konsultacje i że uczelnie wyraziły zgodę. Na każde pieniądze, jakie będą na naukę, uczelnie wyrazi zgodę, bo oczywiście, że one są potrzebne, natomiast nie w ten sposób. Ten sposób nie jest sposobem, który da cokolwiek, który da rozwój nauki i który jest innowacyjny. To jest smutna konkluzja. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję. Pani posłanka Paulina Hennig-Kłoska, tak? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Paulina Hennig-Kłoska (N):

Dziękuję, panie przewodniczący. Nie chcę rozwijać żadnych nowych wątków, ale również zachęcił mnie do zabrania głosu, po raz kolejny, pan minister. Ja rozumiem, że ten projekt wyszedł z rządu i że był w rządzie konsultowany, natomiast my, jako posłowie Komisji Finansów Publicznych chcielibyśmy mieć zapewnienie, że pan minister rozpatrzył wszystkie ryzyka płynące z takiej, a nie innej konstrukcji tego funduszu i jego obecności tam, gdzie ma być usadowiony. Na przykład chciałabym otrzymać odpowiedzi... Nie wiem, czy pan minister mi odpowie na to pytanie, bo czytam, że efektem... że jeżeli bank BGK zostanie włączony do sektora finansów publicznych, to efektem takiego działania będzie wzrost ryzyka przekwalifikowania wszystkich transakcji BGK do sektora publicznego, co będzie miało znaczenie z punktu widzenia zwiększenia zobowiązań sektora według statystyk europejskich. Chciałabym zapytać, czy rząd i Ministerstwo Finansów w ogóle kalkulowało, o ile zwiększy się stan zobowiązań, jeżeli faktycznie bank zostanie do tego sektora zakwalifikowany? Jak słyszę, rozmowy na ten temat cały czas trwają. My, jako posłowie, którzy mają tworzyć proces legislacyjny, powinniśmy mieć jakiegokolwiek konkretne dane na ten temat i zapewnienie, że rząd, w tym Ministerstwo Finansów, to ryzyko uwzględnili i przekalkulowali, bo to może być kilkadziesiąt miliardów złotych zapewne. Więc przydałyby się ze strony ministerstwa jakieś w ogóle szacunkowe dane.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Ostatni głos przed drugą turą odpowiedzi pana ministra. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Do obecnych przedstawicieli nauki na tej sali łącznie z panem ministrem, wszyscy na tej sali mają szczytny cel, aby nauce polskiej dołożyć te 500 milionów, ale można to było zrobić inaczej, nie tym projektem. Można było na przykład przeznaczyć mniej na telewizję – nie 1 640 000 tys. zł, tylko 1 000 000 tys. zł, a pozostałe pieniądze na naukę. Również tak można byłoby zrobić i nie byłoby tych wątpliwości, o których mówimy. W kontekście wypowiedzi mojej poprzedniczki i pytań związanych między innymi z dokapitalizowaniem Banku Gospodarstwa Krajowego, przypominamy sobie 2017 r. i dokapitalizowanie kwotą 6 500 000 tys. zł Banku Gospodarstwa Krajowego, ale przeznaczone to było, panie ministrze, na strategię odpowiedzialnego rozwoju. I tak trzeba powiedzieć, że wtedy państwo wskazywali: „podnosimy fundusze po to, żeby strategię odpowiedzialnego rozwoju poprzez Bank Gospodarstwa Krajowego finansować”.

Nie przekonał pan przynajmniej pani przewodniczącej Hennig-Kłoski i mnie na pewno uwagami dotyczącymi tego, jak państwo zachowujecie się w Banku Gospodarstwa Krajowego i jak te wątpliwości, o których pan mówił, zostały rozwiane przez Komitet Stały Rady Ministrów i przez odpowiedzialnego ministra. One nie zostały rozwiane. Jeżeli ktokolwiek zna się na sztuce w tym zakresie, to wie, że taka sytuacja będzie generowała dodatkowe ryzyka. Limity będą musiały zostać skorygowane. Przejedliśmy również te pieniądze, o których mówiliśmy, na dokapitalizowanie BGK, które miały być przeznaczone na strategię odpowiedzialnego rozwoju. Państwo... Nie odpowiedział pan minister. Przykro mi, nie odpowiedział pan. Nas na tej sali nie satysfakcjonuje odpowiedź, że państwo uzgodnili, bo to ryzyko dla Banku Gospodarstwa Krajowego jest jak widmo, że po tej decyzji BGK będzie musiał ponieść wszystkie konsekwencje i nie będzie zali-

czony do sektora publicznego. Mamy jeszcze opinię, którą... Myślę, że nie pozwoliłby sobie Bank Gospodarstwa Krajowego, którego prezesa przecież powołuje koalicja rządząca, na taką opinię albo uwagi EBI. Mógłby pan minister przypomnieć jeszcze, jeżeli na sali są przedstawiciele, bo przecież gdyby trzeba było z tego tytułu zwrócić kredyty udzielone Krajowemu Funduszowi Drogowemu przez Europejski Bank Inwestycyjny. Proszę nas na tej sali zrozumieć. Zwracam się do przedstawicieli strony społecznej zainteresowanych tym projektem. Nam zależy na nauce. Nam zależy nam finansowaniu nauki, zaczynając od urzędu patentowego poprzez wsparcie, poprzez podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli, poprzez instytuty badacze. Naprawdę nam na tym zależy, tylko że tych ryzyk państwo namnożyli, jak w żadnej innej ustawie. Jeżeli chcemy rozmawiać o pieniądzach dla nauki, panie przewodniczący, składam formalny wniosek i proszę kolegów i koleżanki z Prawa i Sprawiedliwości o pochylenie się nad tym wnioskiem, aby powołać podkomisję i rozpatrzyć wszelkie te uwagi, które dzisiaj podnoszone są na sali zarówno KRASP-u jak i innych środowisk naukowych, ale związane między innymi z tą zasadą niekonkurowania, czyli z zakazem konkurencji, i zastanowić się jak zrobić, żeby ten projekt rzeczywiście służył nauce i nie niósł za sobą dodatkowych ryzyk, o których mówimy, bo to nie jest tak – ostatnie zdanie – że jak minister coś napisał, to, to pójdzie.

Konsekwencje są duże i ważne, a chcielibyśmy, żeby nauka otrzymała pieniądze. Być może można by było ten projekt poprawić, ale pan minister nie przekonał przynajmniej mnie i dlatego ten wniosek stawiam i proszę państwa koleżanki i kolegów z PiS – poprzyjcie ten wniosek, bo jak on wyjdzie taki bubel, to on będzie długo leżał i będzie poprawiany w Senacie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę bardzo jeszcze o krótkie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Szanowni państwo przewodniczący, szanowni panie i panowie posłowie, do części z państwa uwag, także tych krytycznych trudno będzie mi się tym razem odnieść, ponieważ one miały charakter opinii, więc możemy mieć po prostu rozbieżne zdanie, czy to jest bubel czy to jest innowacyjne, i pozostaniemy na swoich stanowiskach, choć oczywiście każda opinia daje nam do myślenia. Podobnie, opinie wygłosił pan poseł Brynkus, mówiąc o centralizacji. Ja wcześniej wspomniałem i nie ukrywałem tego, że PORT jest spółką. Zresztą wcześniej był spółką miejską. Wydaje mi się, że przez ostatnie lata nadzorowania przez Ministerstwo Finansów, przepraszam, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie tylko tej spółki, ale także wszystkich agencji, które funkcjonują w obszarze nauki, trudno jest zarzucić Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego decydowanie o wszystkim. Jeżeli pan poseł wie coś na ten temat, to poprosiłbym o przykłady i o szczegóły w tym przypadku. Tak, jak powiedzieliśmy, procedura konkursowa jest zapisana w ustawie i ona będzie przestrzegana tak, jak jest przestrzegana we wszystkich naszych agencjach, które Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadzoruje.

Wracam do pytania pani poseł Hennig-Kłoski, bo to jest rzeczywiście ważne pytanie, i odpowiadam na nie wprost. Wszystkie ryzyka zostały rozpatrzone zarówno przez Ministerstwo Finansów jak i Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Ryzyko włączenia do sektora finansów publicznych było przedmiotem naszych ustaleń i zostało poddane głębokiej analizie. Ministerstwo Finansów nie stwierdziło jednak, że ono występuje. Czyli mówiąc krótko, sytuacja została przeanalizowana i Ministerstwo Finansów uznało, że nie ma możliwości, żeby z powodu funduszu Bank Gospodarstwa Krajowego został włączony do sektora finansów publicznych. To stanowisko wybrzmiało bardzo wyraźnie. Pozwoliłem sobie to powiedzieć tak jednoznacznie nie dlatego, żeby być tak stanowczym, tylko, żeby pani poseł miała naszą opinię. Tak, żeby potem... Możemy mieć. To jest kwestia naszych wewnętrznych ustaleń. Jeżeli państwo potrzebują takiej opinii, to na kolejnym etapie prac możemy przedstawić albo poprosić przedstawiciela Ministra Finansów, żeby wziął udział w pracach Komisji.

Pani poseł Kochan pytała o podstawę prawną. Nowelizacja ustawy budżetowej z 9 listopada 2017 r. przyjęta przez Sejm wskazywała w dziale 758 możliwość dokapitalizowania Banku Gospodarstwa Krajowego... Słucham? Nie, na trzy cele, w tym trzeci cel,

pani przewodnicząca, to nauka. Rzeczywiście to było półtora miliarda. Trzeci cel, który został wskazany, to nauka. Więc nie ma tu żadnych ukrytych ani tajemnych działań ze strony ministra nauki. Minister Finansów ma prawo dokapitalizować Bank Gospodarstwa Krajowego. Bank Gospodarstwa Krajowego, mając świadomość tego, jaki jest cel tych środków, przyjął jak gdyby te środki i tych ryzyk, które dzisiaj definiuje, nie widział. Wydaje mi się, że w tym względzie to stanowisko jest dosyć jasne.

Wydaje mi się, że chyba udało mi się odpowiedzieć na wszystkie państwa pytania. Jeszcze raz podkreślam, bo pani przewodnicząca o tym wspomniała, nie ma żadnych ryzyk, jeśli chodzi o kwestię konkurencyjności, bo w przypadku pracowników instytutów badawczych, którzy będą brali udział w wirtualnym instytucie badawczym i tak instytut będzie jednym z podmiotów, który będzie podpisywał umowę o współuczestniczeniu w takim projekcie, dlatego że będzie najprawdopodobniej wykorzystywana w tym projekcie jego infrastruktura badawcza, więc wszystko dzieje się za wiedzą i zgodą władz właściwego instytutu. Nie mamy w tej kwestii żadnych wątpliwości. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 3200. Mamy dwa wnioski formalne. Pierwszy wniosek pani poseł Hennig-Kloski o przerwanie procedowania ze względu na brak przedstawicieli Ministerstwa Finansów o brak możliwości zapoznania się przez obie Komisje z opinią tego ministerstwa. Bardzo proszę, kto jest za przerwaniem prac Komisji zgodnie z wnioskiem pani poseł, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

12 głosów za, 19 przeciw, 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Wniosek przepadł.

W takim razie głosujemy drugi wniosek pani przewodniczącej Krystyny Skowrońskiej o powołanie podkomisji nadzwyczajnej złożonej z członków dwóch Komisji do rozpatrzenia tego projektu. Proponuję, żeby to była podkomisja trzynastoosobowa, żeby była w pełni reprezentatywna. W takim razie, kto jest za powołaniem podkomisji, bardzo proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? I kto się wstrzymał. Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

12 głosów... 19 głosów za, 12 przeciw, 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Wniosek o powołanie podkomisji...

Głosy z sali:

Odwrotnie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, odwrotnie.

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

Przepraszam, odwrotnie. 12 głosów za, 19 przeciw, 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dobrze zrozumiałem. Ten błąd wprowadzić się nagrał, ale został sprostowany. W takim razie wniosek o powołanie podkomisji nadzwyczajnej przepadł.

Nie padł wniosek o wysłuchanie publiczne. Nie padł również wniosek o odrzucenie ustawy w pierwszym czytaniu.

W takim razie przechodzimy do procedowania ustawy. Mamy czas do 17.00, do 16.50.

W takim razie rozpoczynamy rozpatrywanie projektu ustawy z druku nr 3200. Tytuł ustawy. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie słyszę.

Tytuł został przyjęty.

Art. 1. Czy są propozycje poprawek? Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Bardzo trudno się... Nie będziemy chyba utrudniać i wyrazimy swój głos na zakończenie procedowania w sprawie uwag, które mamy do tego projektu, żeby nie przedłużać w tej chwili. Chyba, że będą głosy, bo panie przewodniczący, bardzo potrzebny jest głos i wyjaśnienie ze strony Banku Gospodarstwa Krajowego. I pytanie do ministra, na jakim etapie jest ustawa, nowa ustawa, bo państwo również o niej piszecie, o Banku Gospodarstwa Krajowego?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Właśnie, dlatego brakuje przedstawiciela Ministerstwa Finansów. On pewnie odpowiedziałby nam na to pytanie. Tak? ... Ale jest ktoś? Ale czy jest ktoś na sali z tego...? Dobrze, w takim razie poczekamy na ewentualną odpowiedź. Czyli do art. 1 nie ma żadnych uwag, jak rozumiem.

Artykuł został przyjęty.

Art. 2. Czy są uwagi? Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie ma.

Artykuł został przyjęty.

Art. 3. Czy są jakieś uwagi? Nie słyszę. Artykuł został przyjęty.

Art. 4.

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Grażyna Utrata:

Przepraszam, panie przewodniczący, czy Bank Gospodarstwa Krajowego jest również upoważniony do zgłaszania uwag do treści tych...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Można oczywiście zgłaszać uwagi. Również goście mogą zgłaszać uwagi, ale w takim przypadku ktoś z państwa posłów musi przejąć taką uwagę i ewentualnie zgłosić, jako poprawkę. Ale zgłosić można. Bardzo proszę.

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Grażyna Utrata:

Mamy właśnie uwagę do ar. 3. Ona jest w piśmie, które będę do państwa składać. Ona dotyczy art. 3 ust. 1 ustawy. Proponujemy dodanie analogicznych zapisów jak w ustawie o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym. To jest ustawa Dz. U. 2018 poz. 2014 przepisy 39p-39w w zakresie zasad i trybu emisji obligacji.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pan minister?

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Nie popieramy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagę?

Legislator Robert Durlik:

Tak naprawdę nie przedstawiono poprawki w postaci wymaganej przez regulamin Sejmu, czyli w formie tekstu propozycji wraz z uzasadnieniem, więc trudno nam się odnieść do tej uwagi. Kwestia ujednoczenia, bądź nie, z inną ustawą to jest kwestia raczej merytoryczna, więc trudno nam się odnieść. Propozycji, jako takiej nie widzieliśmy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pani przewodnicząca Skowrońska.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Jeżeli Bank Gospodarstwa Krajowego ma poprawki, bo to są bardzo szerokie problemy... jeżeli państwo macie je na piśmie, to poprosimy o ich doręczenie. Wtedy będziemy mogli rozmawiać na temat tego projektu. Chociaż minister nie mówi, jakie są powody.

Dyrektor w Banku Gospodarstwa Krajowego Włodzimierz Kasprzak:

Kasprzak Włodzimierz, Bank Gospodarstwa Krajowego. Jest to uwaga merytoryczna wnoszona...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Panie dyrektorze, może ja udzielię panu głosu, dobrze?

Dyrektor w Banku Gospodarstwa Krajowego Włodzimierz Kasprzak:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę, pan dyrektor Kasprzak.

Dyrektor w Banku Gospodarstwa Krajowego Włodzimierz Kasprzak:

To jest uwaga merytoryczna, która była zgłaszana na etapie uzgodnień. Dotyczy kwestii emisji obligacji w rygorze nie ustawy o obligacjach, tylko tak, jak w przypadku Krajowego Funduszu Drogowego była to emisja obligacji zapewniająca możliwość przetargów przez Narodowy Bank Polski. Innego rodzaju emisja obligacji nie byłaby skuteczna.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dobrze, dziękuję bardzo. Rozumiem, że pismo do przewodniczących otrzymamy i jeżeli ewentualnie znajdą się tutaj państwo posłowie, którzy będą się z państwem zgadzali, to w drugim czytaniu tego rodzaju poprawki na pewno zostaną zgłoszone.

Czyli wracamy do art. 4. Czy są jakieś uwagi do kwestii depozytu? Nie ma.

W takim razie art. 4 został przyjęty.

Art. 5. Czy są jakieś uwagi. Nie ma.

Artykuł został przyjęty.

Art. 6.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Przepraszam, czy mogę do art. 4?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Nie, już zamknięty. Przepraszam bardzo. Pani przewodnicząca, jesteśmy przy art. 6.

Art. 6 budzi moje spore wątpliwości, że to minister przeznacza, wskazuje wysokość środków finansowych na dany kierunek badań. Dość arbitralnie, ale nie wiem, jakby to można było rozstrzygnąć inaczej. Może Biuro Legislacyjne podpowiedziałyby mi, bo jest to pełne władztwo, że tak powiem, imperialne władztwo ministra w sprawie przesuwania środków finansowych i to bardzo dużych, jak wiemy.

Legislator Robert Durlik:

Panie przewodniczący, taka chyba jest akurat koncepcja wnioskodawcy. Oczywiście można sobie wyobrazić, że czyni to bądź Rada Ministrów uchwałą bądź można zapisać w ustawie jakieś algorytmy, ale taka jest decyzja. To wymaga propozycji merytorycznej. Trudno nam coś tutaj zaproponować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pomyślmy w takim razie nad tym art. 6. Czy są jakieś inne uwagi do niego. Nie ma.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Do którego?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Do art. 6.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Ja mam uwagę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Poprawki nie mam, ale mam pytanie, panie przewodniczący, i to bardzo krótkie. Panie ministrze, może pan nam powie, jaki priorytet państwo wybrali w tej chwili, bo my i państwo tutaj siedzący nie wiemy, na co minister zdecyduje się. Trzeba być trochę odważnym, żeby w tym projekcie wziąć 500 milionów złotych – nie chciałabym powiedzieć jak –

potem wolne środki z funduszu dawać w depozyt Ministrowi Finansów – to jest sztuczka – a na końcu samemu zdecydować – samemu, bo minister po zasięgnięciu opinii Ministra Gospodarki wskazuje obszar działalności, która będzie finansowana. Przecież to nie jest ustawa o Funduszu Nauki Polskiej, to jest 500 milionów, komu? Pytanie, komu minister da 500 milionów? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca, minister nie da nikomu, bo minister nie daje. Minister przekaze środki z funduszu do operatora zgodnie z ustawą, którą uchwali Sejm, a operator w trybie wskazanym w ustawie wyłoni zespoły badawcze, które używają środki. Bardzo dziękuję za pytanie, jaki będzie obszar czy priorytet zgodnie z tym, co powiedziałem wcześniej, czyli zgodnie z tym mechanizmem definiowania tych obszarów priorytetowych. Wspominałem o tym już w moim pierwszym wystąpieniu, że w tym przypadku tym obszarem – jest to wspomniane na drugiej stronie uzasadnienia – jest kwestia realizowania elementu strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, jakim jest Centrum rozwoju Biotechnologii, który przewiduje zbudowanie i wzmocnienie naszych kompetencji zarówno naukowych jak i biznesowych, bo potencjał jest, a obszar jest bardzo istotny ze względu na zdrowie i życie Polaków. Mamy infrastrukturę badawczą. Potrzebujemy zespołów badawczych i to jest wskazane w uzasadnieniu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Hennig-Kloska, proszę.

Posel Paulina Hennig-Kloska (N):

Panie ministrze, ja mam taką wątpliwość, bo w tej ustawie jest to pozostawione jednak do dyspozycji pana ministra. Mało tego, nie ma wskazanych żadnych kryteriów, którymi pan minister powinien się jednak posługiwać. Pozostawiamy to kompletnej dobrowolności pana ministra, a pan mówi, że jest jakby konkretny cel tych środków między innymi. Skoro macie już jakąś wizję, dlaczego tych obszarów strategicznych nie wymienić tutaj? Przekazujemy tam znaczne środki.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jeszcze pani przewodnicząca Skowrońska, proszę.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Panie ministrze, przecież nie może pan tak powiedzieć, że w uzasadnieniu jest napisane. Przecież my uchwalamy ustawę, a uzasadnienie w dzienniku ustaw nie będzie ogłoszone. W ust. 1 w art. 6 mówią, że dwóch ministrów się spotka i sobie ustalą, na co wydać 500 milionów. To jest taka ustawa.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę o ustosunkowanie się do tych uwag obu pań.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Dwóch ministrów na podstawie strategicznych dokumentów podejmie decyzje, które będą realizować art. 1, czyli nowy instrument finansowania działalności naukowej. Które obszary zostały zdefiniowane, jako priorytetowe, jest przedmiotem rządowych dokumentów, które są obowiązujące dla rządu. Jeśli rzeczywiście w tej ustawie nie wskazujemy, które w kolejności dalej będą uruchamiane, to tylko i wyłącznie dlatego, że zakładamy zgodność ze strategiami rządowymi. Decyzję w każdym z tych przypadków będą podejmować ministrowie w zależności od tego, jak będą identyfikować zarówno potencjał naukowy i gospodarczy jak i możliwości finansowe. W tym sensie to jest decyzja ministrów oraz odpowiedzialność ministrów, ale nie jest ona decyzją, która jest nieograniczona – jest zawsze ograniczona tym, że to są po pierwsze, zgodnie z art. 1 środki przeznaczone na rozwój nauki a także komercjalizację badań. W tym przypadku jest również wskazana

instytucja, która ma charakter biotechnologiczny. Jest deklaracją Rady Ministrów wyrażoną jasno, że pierwszy wirtualny instytut badawczy, na który zresztą naukowcy czekają już od jakiegoś czasu, będzie dedykowany biotechnologii. Mam różne jak gdyby metodologie i w tym sensie kręcimy się chyba w kółko, bo ja będę konsekwentnie powtarzał tę metodę, bo wydaje się nam, że ta metoda jest skuteczna. Zresztą, jak powiedziałem, ta metoda jest również sprawdzona, bo ona jest praktykowana już wcześniej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Bez wątplenia jest to bardzo arbitralny artykuł. Chociaż BGK mogłoby wziąć w tym udział, tym bardziej, że pełni potem pewien element rady nadzorczej nad wydawaniem tych środków. Czy są w tej chwili uwagi do art. 6? Nie ma.

W takim razie artykuł został przyjęty.

Art. 7. Czy są uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Robert Durlik:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, chcielibyśmy zwrócić uwagę, ponieważ wielokrotnie padała tutaj kwestia spółki PORT, która będzie podmiotem zarządzającym wirtualnym instytutem badawczym, w art. 7 w ust. 1, w pkt 1 mamy spółkę PORT przywołaną z nazwy. Chcielibyśmy tylko prosić państwa – stronę rządową tak naprawdę – zwrócić uwagę na potrzebę pewnej koordynacji prac legislacyjnych, ponieważ w tej chwili nie możemy za bardzo jak gdyby tutaj nic zrobić legislacyjnie, natomiast należy zauważyć, że ustawa o sieci badawczej Łukasiewicz, która będzie procedowana przez państwa za kilkanaście minut, spółkę PORT przekształca w instytut sieci Łukasiewicz, więc *de facto* od dnia 1 kwietnia, zakładając, że ustawa o sieci badawczej weszłaby w tym terminie, to dnia 1 kwietnia nie będzie takiego podmiotu, jak spółka PORT, tylko będzie PORT – Instytut Sieci Łukasiewicz Polski Ośrodek Rozwoju Technologii. Więc trzeba będzie po prostu dokonać interwencji legislacyjnej w tym zakresie i poprawić ten projekt, uzupełnić go. Trudno antycypować oczywiście losy ustawy o sieci badawczej Łukasiewicz, natomiast należy mieć na uwadze, że idziemy równolegle w nieco innych koncepcjach od strony formy prawnej tego podmiotu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. To rzeczywiście jest trafna uwaga. Trzeba to będzie zmienić, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Tak, panie przewodniczący, rzeczywiście przyjmujemy tę uwagę. To jest element, który musimy monitorować w zależności od tempa prac nad obiema ustawami.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, zobaczymy, która koncepcja zwycięży. Czy są jeszcze uwagi do art. 7? Nie słyszę.

Artykuł został przyjęty.

Art. 8. Czy są uwagi? Nie słyszę. Artykuł został przyjęty.

Art. 9. Czy są uwagi? Nie słyszę. Artykuł został przyjęty.

Art. 10. Nadzór ministra. Nie słyszę uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 11. Nie słyszę uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 12. Porozumienie z BGK. Nie ma uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 13. Nie słyszę uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 14. BGK, rozumiem, sprzeciwia się, ale artykuł został przyjęty.

Art. 15. Nie słyszę uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 16. Plan finansowy. Artykuł został przyjęty.

Art. 17. Nie słyszę uwag. Artykuł został przyjęty.

Art. 18. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Robert Durlik:

Panie przewodniczący, chcielibyśmy zwrócić uwagę, że identyczna regulacja polegająca na dodaniu spółki PORT do katalogu spółek misyjnych została wprowadzona z inicjatywy Ministerstwa Nauki do projektu ustawy z druku 3053. Ten druk na bieżącym posiedzeniu Sejmu przechodzi drugie czytanie. W związku z tym z takich czysto racjo-

nalnych powodów proponujemy uchylić ten artykuł, to znaczy, skreślić art. 18, ponieważ dokładnie tę samą treść innym projektem ustawy wprowadzono do ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Jeżeli ministerstwo wypowie się pozytywnie, prosilibyśmy o przejęcie przez państwa i przyjęcie takiej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że konsekwentnie...

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Panie przewodniczący, mogę powiedzieć, że ta ustawa o nadzorze to jest ostatnia ustawa, w której jest jeszcze PORT. Nasza rekomendacja...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Nie zaklinałbym się.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

...jest podobna jak w przypadku wcześniejszej ustawy, żeby po prostu monitorować ten proces i po prostu zobaczyć, która... Ustawa o nadzorze jest po pierwszym czytaniu. Po drugim czytaniu, tak? Przed. No właśnie. Więc my się dostosujemy do państwa rekomendacji, bo państwo mają głębszą wiedzę, jak się toczą prace nad pozostałymi projektami.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Art. 18 na razie został przyjęty w tej postaci.
Art. 19.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Pytanie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pytanie, pani poseł Skowrońska. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Ponieważ ostatnio mamy szereg ustaw, chciałabym jednak... Pan przewodniczący bardzo szybko skończy. Państwo piszecie, że nie jest potrzebne uzyskanie zgody na obniżenie funduszu BGK o te 500 milionów złotych zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym progów ostrożnościowych. Chciałabym jednak poprosić pana przewodniczącego, aby do tej ustawy została przedstawiona, w tym temacie, opinia Ministra Spraw Zagranicznych. Przy energii byliśmy pełni euforii – mówię o obniżonych cenach energii elektrycznej – i nic z tego nie wyszło, więc do tego punktu mam zastrzeżenie. Poproszę o opinię Ministra Spraw Zagranicznych o zgodności z prawem unijnym takiego rozwiązania dotyczącego obniżenia funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego. Do ostatniego art. 20 będę miała jeszcze pytanie.

Jeżeli opinię mamy przegłosowywać, to poproszę pana ministra, aby przed drugim czytaniem na sali można było otrzymać od pana ministra zapewnienie w tej sprawie o zgodności z tym przepisem, o którym państwo tutaj piszecie, jak korespondowano i jakie były ustalenia z Ministrem Spraw Zagranicznych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jeśli dobrze pamiętam, to do każdej ustawy powinna być przedstawiona opinia Ministra Spraw Zagranicznych. W tym względzie to jest jakby obowiązek legislacyjny, więc nie widzę powodu, żeby to głosować przede wszystkim. Żaden z posłów... Panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Panie przewodniczący, kontynuując to, co powiedział pan przewodniczący, powinni państwo w materiałach towarzyszących tej ustawie otrzymać opinię z 21 stycznia 2019 r. podpisaną przez podsekretarza stanu pana ministra Wawrzyka o zgodności, która mówi, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem europejskim. Rzeczywiście tak jest, że Komitet Stały nie jest w stanie przyjąć żadnego projektu, jeżeli Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie wyrazi opinii o zgodności z prawem europejskim.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Zatem chciałabym od pana otrzymać odpowiedź, czy państwo w tej sprawie uzgadniali wątpliwości, czyli zapis art. 19 i jaka była opinia ministra?

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Tak, uzgadnialiśmy ten zapis i wszystkie pozostałe zapisy. Opinia jest taka, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Art. 19. Czy są jeszcze inne uwagi do tego artykułu? Nie słyszę.

Artykuł został przyjęty.

Art. 20. Pani przewodnicząca Skowrońska, proszę bardzo.

Posel Krystyna Skowrońska (PO-KO):

To jest kwestia, którą podnosili między innymi przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego. Panie ministrze, jak państwo zapisali, bo plan finansowy Banku Gospodarstwa Krajowego to jest bilans, czyli aktywa, pasywa, rachunek wyników plus informacja dodatkowa dotycząca zarządzania ryzykami i innymi funduszami. Jak państwo, bo to były zastrzeżenia również ze strony Banku Gospodarstwa Krajowego dotyczące opracowania tego, co nie jest przedmiotem... nie jest aktywem Banku Gospodarstwa Krajowego? Zatem w tym zakresie nie ma najmniejszej możliwości. Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi pisemnej, w jakim trybie, jak będzie wyglądał po nowemu plan finansowy Banku Gospodarstwa Krajowego, jak po wprowadzeniu tej ustawy będzie się zmieniał bilans i rachunek wyników oraz jak będzie wyodrębniony fundusz, o którym mówimy, po wyodrębnieniu tego funduszu? To jest rzecz karkołomna. To jest takie przysłowiowe ABC bankowości.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że pani przewodnicząca prosiła o odpowiedź na piśmie. Ja tylko powiem, że przepływowe fundusze nie są instrumentem czy instytucją, która jest nadzwyczajna w Banku Gospodarstwa Krajowego, czyli nie jest to pierwszy raz, kiedy Bank Gospodarstwa Krajowego zakłada fundusz przepływowy. Nie jest to również najmniejszy fundusz przepływowy, powiem na marginesie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję, panie ministrze. Pani przewodnicząca mówi, że to nie jest plan finansowy. Na tym poprzestańmy. Czy są jeszcze jakieś uwagi do art. 20 ze strony państwa posłów lub gości? Nie ma.

W takim razie art. 20 został przyjęty.

Art. 21. Czy są uwagi? Nie słyszę. Artykuł został przyjęty.

Tak? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Robert Durlik:

Panie przewodniczący, chcielibyśmy prosić o takie zwyczajowe upoważnienie do dokonania drobnych korekt redakcyjnych i językowych w projekcie ustawy. Jeśli można, chciałbym jeszcze raz powtórzyć, że w naszej ocenie należało art. 18 skreślić, ponieważ, powołując się na słowa pana ministra, żeby pan minister zdaje się na nasze wyczucie, niestety tutaj trzeba by było mieć jakieś narzędzie do przepowiadania przyszłości, ponieważ nie wiemy... Obie ustawy mają czternastodniowe vacatio legis. Nam się wydaje, że w tej chwili popełniliśmy błąd. Art. 18 powinien zostać uchylony, ponieważ ryzykujemy tym, że w art. 2 w pkt 8 ustawy o zasadach zarządzania mieniem będą dwie lit. e), mówiąc krótko, o tym samym brzmieniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad całością ustawy. Pani poseł do terminu wejścia w życie? Bardzo proszę.

Posel Paulina Hennig-Kloska (N):

Nie. Ja tak naprawdę przed całością chciałabym się zwrócić z prośbą...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

...do sekretariatu Komisji, jako wiceprzewodnicząca Komisji Finansów Publicznych, żeby wystąpić do GUS o opinię w sprawie, o której tutaj dużo debatowaliśmy, czyli ryzyka włączenia banku BGK do sektora finansów publicznych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Rozumiem. Przystępujemy do głosowania nad całością ustawy na tym etapie jej rozpatrywania. Kto jest za wnioskiem o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (druk nr 3200) bez wniesionych, póki co, poprawek, ale ze zmianami legislacyjnymi, do dokonania których upoważniamy Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tej ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Poproszę o wynik.

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

22 głosy za, 2 przeciw, 8 wstrzymujących.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek. Bardzo proszę o propozycje posła sprawozdawcy.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Czy mogę?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Panie przewodniczący, chciałabym jeszcze po głosowaniu powiedzieć, że wstrzymaliśmy się dla nauki pieniądze...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pani poseł, ja prosiłem o przedstawienie posła sprawozdawcy.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Zaraz pana zaproponuję. Pieniądze dla nauki – tak, ale ta ustawa budzi wiele wątpliwości. Chciałabym zaproponować pana przewodniczącego Rafała Grupińskiego na posła sprawozdawcę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo, ale się nie zgadzam. Czy jest inna propozycja? Pan poseł Piontkowski, proszę bardzo.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Proponuję panią poseł Joannę Borowiak.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy pani poseł się zgadza?

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy są inne propozycje poza odrzuconą przeze mnie? Nie ma.

W takim razie na tym porządek dzienny... Nie. Czy pani przewodnicząca chciałabym może jeszcze zabrać głos?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Na tym porządek dzienny został wyczerpany. Widzimy się za kwadrans w innym budynku.